

ՀԱՅԻՆ ԱՊՈՂԱՅԱՆ

Box. cd.

15-14

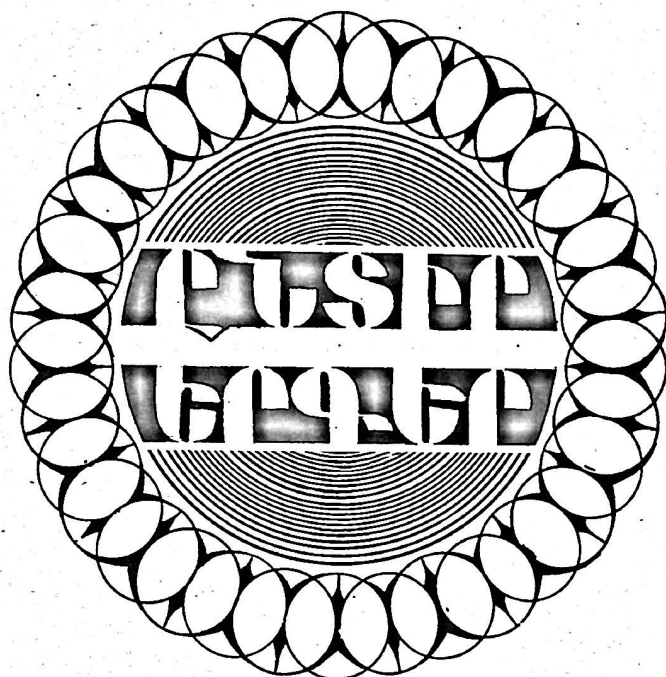
35500

ՀԱՅԻՆ
ԱՊՈՂԱՅԱՆ

ԴԱՆԻԵԼ ՊԱՉԱՐՅԱՆ

35500

« Հայաստան » հրատարակչություն Երևան 1973

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՐԱՄՈՒՐԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ
БИБЛИОТЕКА
ЕРМОСКОНСЕРВАТОРИИ

Կազմող
ՄԱՐԳԱՐԻՏ ԲՐՈՒՅՅԱՆ
Составитель
МАРГАРИТА БРУТЯН

ДАНИЭЛЬ АВАКОВИЧ КАЗАРЯН
ИЗБРАННЫЕ ПЕСНИ

(На армянском языке)

Армянское государственное издательство
(„Айастан“), Ереван, 1972

Հայ ազգային երաժշտական մշակույթի երախտավորներից Դանիել Ղազարյանը պատմությանը հայտնի է իբրև կոմպոզիտոր, խմբավար, մանկավարժ և երաժշտական-հասարակական գործիչ:

Դանիել Ավագի Ղազարյանը ծնվել է 1883 թվականի մայիսի 5-ին, Շուշի քաղաքում, ռուսացի ընտանիքում: Փոքր հասակից զբաղվել է նկարչությանը և երաժշտությանը (նվագել է սրինգ, թառ, ջութակ): Երաժշտական կրթության տարրական գիտելիքները ձեռք է բերել Շուշի քաղաքի թեմական դպրոցի, իսկ հետո՝ նաև Ստեփան Դեմիրյանի, Գրիգոր Սյունու, Կարա-Մուրզայի և Կոմիտասի երգչախմբերում: Պրոֆեսիոնալ կրթությունն ստացել է Բաքվի երաժշտական դպրոցում, պրոֆեսոր Պետրովի վոկալ դասարանում (1907): Միաժամանակ լսել է երեկոյան բանվորական ինստիտուտի ռուսական և օտար լեզուների ֆակուլտետների դասընթացները: 1908 թվից Դանիել Ղազարյանը սովորում է Թիֆլիսի Պետական երաժշտական դպրոցում (հետագայում վերածվում է կոնսերվատորիայի): Էներգիկ Բրոջիի վոկալ դասարանում: 1912-ին տեղափոխվում է ստեղծագործական դասարան և աշակերտում կոմպոզիտորներ Զ. Փալիաշվիլուն, Ան. Տեր-Ղևոնդյանին, Ն. Դ. Նիկոլակին, Դ. Ն. Չերեպինսուն և Թ. Հարտմանին:

Աշխատանքային գործունեությունը Դանիել Ղազարյանը սկսել է իբրև ԽՄԲԱՎԱՐ: Բաքվում և Թիֆլիսում նա կազմակերպել է բանվորական երգեցիկ խմբեր, երբ երաժշտական դպրոցի սան էր: Ուսումն ավարտելուց (1917) հետո իր գործին նվիրված խմբավարի երգչախմբերին հանդիպում ենք Հայաստանի, Վրաստանի, Ադրբեջանի, Հյուսիսային Կովկասի, Ուկրաինայի, Սև ծովի ափին գտնվող մի շարք քաղաքներում ու գյուղերում, Մոսկվայում ու Լենինգրադում: 50 տարիների ընթացքում նրա կազմակերպած երգչախմբերի թիվը հասնում է մոտ 250-ի, իսկ տված համերգների թիվը՝ շուրջ 1000-ի:

Դ. Ղազարյանը մեծ եռանդով գործել է գեղարվեստական ինքնագործունեության բնագավառում՝ կազմակերպել է երգչախմբեր Երևանի Ուսուցչի տանը, Հաղթանակի պարկում, Կարմիր բանակի տանը և այլուր:

Երախտագիտության մեծ զգացումով են հիշում խմբավար Դ. Ղազարյանին Երևանի և Լենինականի կույրերը: Նրա կազմակերպած կույրերի քառաձայն երգեցիկ խումբը և արևելյան գործիքների նվագախմբերը հաճախակի ելույթներ են ունեցել նաև Նոր-Բայազետի, Կիրովականի, Դիլիջանի, Հոկտեմբերյանի գործարաններում ու ակումբներում: Այդ համերգներից շատերին ակտիվորեն մասնակցել է հայ անվանի կույր կոմպոզիտոր Նիկողայոս Տիգրանյանը:

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺ Դանիել Ղազարյանը շուրջ 50 և ավելի տարիներ աշխատել է հանրակրթական մասսայական դպրոցներում, իբրև երգ-երաժշտության դասատու: Պատրաստել է երգեցողության դասատուների բազմաթիվ որակյալ կադրեր: Իբրև մանկավարժական կաթինետի փորձառու մեթոդիստ, նա մեծ աշխատանք է տարել հատկապես սկսնակ դասատուների շրջանում՝ կազմել է նրանց համար զանազան ծրագրեր, դպրոցական երգարաններ, գրել մեթոդական նամակներ և այլն:

Մեծ է Դ. Ղազարյանի երախտիքն իր ժողովրդի առաջ իբրև ԵՐԱԺՇՏԱՎԱՆ-ՀԱՍԱՐԱՎԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՉ: Նա 1923 թվականին կազմակերպում է Բաթումի ժողովրդական երաժշտական ստուդիան, որը մեկ տարի անց վերածվում է ժողովրդական կոնսերվատորիայի, 1924-ին՝ Լենինականի երաժշտական ստուդիան, որը հետագայում վերածվում է երաժշտական դպրոցի: 1937-ին Ղազարյանը երաժշտական ստուդիա է կազմակերպում նաև Երևանի Կարմիր բանակի տանը:

Մեծ կազմակերպչի ջանքերով 1933 թվականից, Պիոներների պալատում, գեղարվեստական նոր հիմունքներով վերսկսում է իր գործունեությունը Երևանի մանկական օպերան: Այստեղ բեմադրվել են Դ. Ղազարյանի «Հաղթված բազեն», «Գայլը», Ս. Մուրադյանի

«Շունն ու կատուն», Վ. Ումր-Շատի «Ուլիկները», Ա. Մայիլյանի «Տիկնիկ-զիզիկը», Ա. Մանուկյանի «Զարի վերջը» և մանկական այլ օպերաներ: Թատրոնն իր գոյությունը պահպանեց մինչև 1939 թվականը:

Դանիել Ղազարյանի նախաձեռնությամբ կազմակերպվել են բազմաթիվ գրական-երաժշտական երեկոներ ու համերգներ՝ բարեգործական նպատակներով: Նա եղել է Թիֆլիսի հայոց երաժշտական ընկերության (1912) ակտիվ անդամներից, Բաթումի Հայարտան (1922—24) հիմնադիրներից մեկը:

Երաժշտական-հասարակական, մանկավարժական ու խմբավարական և կոմպոզիտորական բեղմնավոր գործունեության համար Դանիել Ղազարյանն արժանացել է վաստակավոր ուսուցչի (1944) և արվեստի վաստակավոր գործչի (1945) պատվավոր կոչումներին, պարգևատրվել է Լենինի շքանշանով (1949):

Հայ մշակույթի երախտավորի սիրտը դադարեց բաբախելուց 1958 թվականի դեկտեմբերի 13-ին:

* * *

ԿՈՍՏՊՈԶԻՏՈՐ Դանիել Ղազարյանը քնարերգակ է: Քնարականությունը կոմպոզիտորի ստեղծագործական մտածողության, աշխարհընկալման հիմնական ձևն է, որը հայ ազգային երաժշտության առանձնահատկությունների՝ նրա ունեցած բնածին խոր զգացողության հետ միաձուլվելով, ապահովեց Դ. Ղազարյանի երաժշտական լեզվի ու ոճի էական գծերը՝ մեղեդայնությունն ու երգայնությունը, բնականությունն ու մատչելիությունը: Այս գնահատելի կողմերի շնորհիվ Դանիել Ղազարյանի երգերը ընդունվել են առանձնակի սիրով և հիշվում են ու մնում հոգեհարազատ մինչև այսօր:

Դ. Ղազարյանի ստեղծագործության հիմնական բնագավառը երգն է: Սկսելով իր գործունեությունը դեռևս նախասովետական շրջանում, կոմպոզիտորը երաժշտական ասպարեզ է եկել իբրև հայկական կենցաղային երգ-ողմանսի հեղինակ՝ Ա. Մայիլյանի, Ե. Բաղդասարյանի, Ե. Սարգսյանի և ուրիշների հետ միաժամանակ:

Հայկական կենցաղային երգ-ողմանը XX դարասկզբի ծնունդ էր և արտահայտում էր ժամանակի մոռյալ տրամադրությունները: Նրան բնորոշ է անհույս սիրո թախիծն ու

վիշտը, հոգնաբեկ ու միայնակ հոգու զսպված արցունքն ու հառաչանքը: Դ. Ղազարյանի երգերից այս բնութագիրն ունեն նախասովետական և մասամբ սովետական շրջանի առաջին տասնամյակներին հորինած երգերը: Դրանցից են՝ «Ուտին», «Լանջեր մարջան», «Սար դարդեր», «Աշնան գիշեր», «Անուշ գարուն», «Քույր իմ նազելի» և շատ ու շատ ուրիշներ, որոնք իրենց ստեղծման օրից դարձան ժողովրդի հոգևոր սեփականությունը: Այս երգերն ունեն լեզվա-ոճական հարազատություն հայկական ժողովրդական քաղաքային երգերի հետ՝ հատկապես ինտոնացիոն ոլորտում:

Ժամանակի տրամադրություններին արձագանքելն ու դրանով իսկ ժողովրդական լայն խավերի գաղափարական պահանջներին գոհացում տալը Դ. Ղազարյանի ստեղծագործության մեկ այլ գնահատելի կողմն է: Հոկտեմբերյան հեղափոխությունից հետո, երբ մարդիկ իսկական խանդավառությամբ ձեռնամուխ էին եղել սովետական նոր կյանքի կերտման գործին, Դ. Ղազարյանն իր գրչակից ընկերներից շատերի նման հորինում է նոր կյանքն ու հատկապես գյուղական կենցաղն արտացոլող թազմաթիվ երգեր: Այդ կենսուրախ ու զվարթ քնարականությամբ բնորոշվող երգերից դեռ շատերի հիշողության մեջ են «Կոմսոմոլ տղա», «Գյուրջի աղջիկ», «Կոլխոզի աղջիկ», «Կոլխոզնիկ յար» և այլ երգեր: Տրամադրությունների երանգով, երաժշտական լեզվի առանձնահատկություններով այս երգերը մոտ են սովետական մասսայական երգերին, բայց և ինքնօրինակ՝ վառ արտահայտված ազգային հենքով, կոմպոզիտորին բնորոշ քնարական ինտոնացիայով:

Չի դադարում հնչելուց այս տարիներին Դ. Ղազարյանի երգային արվեստի հիմնական՝ սիրո մոտիվը («Արի մեզ մոտ», «Շեկ աղջիկ» և այլն):

Իր ստեղծագործության մեջ Դ. Ղազարյանն արժանի տուրք է տվել նաև հայրենասիրության թեմային: Նա իր, «Կենաց երգ», «Սովետական գարուն», «Իմ լավ մանկիկ, ննջիր» երգերով ներկայանում է մեզ իբրև արվեստագետ-քաղաքացի:

Դանիել Ղազարյանի երգերը լայնորեն տարածվել ու կենցաղում ապրում են որպես ժողովրդական երգեր՝ արտահայտած զգացմունքների ու հույզերի խորության, տրամադրությունների անկեղծության ու անմիջականության, դրանք ջերմորեն արտահայտելու շնորհիվ: Իր արվեստի ժողովրդայնությամբ

Դ. Ղազարյանը դարձավ հարազատ ժողովրդի արժանավոր զավակը, կատարեց նրա հանդեպ ունեցած կոմպոզիտորի քաղաքացիական պարտքը:

Ժողովրդին առավելապես սրտամոտ ու հասկանալի լինելու ձգտումով է պայմանավորված կոմպոզիտորի ոչ միայն ժողովրդական երգի մելոդիկայի գաղտնիքներին հետամտելը, այլև իր որոշ երգերի համար ժողովրդական տեքստեր հիմք ընդունելը («Ընտիր երգերի» մեջ՝ «Գլուկիզար», «Յար, յար»):

Մեծ երախտիք ունի Դ. Ղազարյանը մանկական երաժշտական գրականության ստեղծման գործում: Նա հեղինակ է շուրջ 300 մանկական երգերի, խմբերգերի, երաժշտական պատկերների («Պապն ու շաղգամը», «Փիսիկի գանգատը») և 5 մանկական օպերաների («Հաղթված բազեն», «Գայլը», «Անգործ մանուկը», «Տիկնիկի պսակը», «Փոքրիկ կառուցողները»): Նրա «Սիրուն թիթեռ», «Սագիկ-մագիկ», «Լենին» և բազմաթիվ այլ երգերը մինչև օրս մանուկների սիրելի երգերն են, հայկական մանկական գրականության ոսկե գանձարանի գոհարներից: Պետք է հուսալ, որ նրա մանկական երգերի հատընտիրի հրատարակումը կձեռնարկվի մոտիկ ապագայում:

Կոմպոզիտորի գրչին են պատկանում երկու երաժշտական դրամա՝ «Սոս և Վարդիթեր», «Գիքոր», ինչպես նաև «Լավարի որսը» օպերան, որից երկու երգ և մեկ արիա զետեղված են սույն ժողովածուի մեջ՝ ցուցադրելով ընդհանրապես Դ. Ղազարյանի երգերին լայնաշունչ, ծավալուն ու արիատիպ մեղեդիների բնորոշ լինելը: «Ընտիր երգերի» մեջ այս բնութագիրն ունեն հատկապես «Սո-

սիների տակ» և «Արծվի սերը» երգերը:

Իր երգերի համար տեքստեր ընտրելիս, ինչպես երևում է «Ընտիր երգեր» ժողովածուից, Դ. Ղազարյանը մեծ մասամբ դիմել է հայ անվանի ու ճանաչված բանաստեղծների՝ Ավ. Խահակյան, Վ. Տերյան, Ալ. Ծատուրյան, Ծ. Կուրդիցյան, Գ. Սարյան, Սարմեն, Վ. Միրաքյան, Հ. Հայրապետյան, Մ. Կորյուն, Վ. Աղասյան, Մետաքսե և ուրիշներ: Դա անշուշտ կոմպոզիտորի համար բնութագրական է ճաշակի և տեքստերի նկատմամբ հոգածու վերաբերմունք՝ ունենալու տեսակետից:

Դ. Ղազարյանի երգերը տարածված են թե՛ Հայաստանում և թե՛ նրա սահմաններից դուրս՝ հայաբնակ վայրերում:

Կոմպոզիտորի արխիվը մեզ լավ վիճակում է հասել, որը և հնարավորություն ընձեռեց իրագործելու նրա ստեղծագործության մի մասի հրատարակումը: Որոշ երգեր, սակայն, պահպանվել են առանց նվագակցության: Նկատի ունենալով, որ Դ. Ղազարյանի երգերից շատերը դիմացել են ժամանակի դաժան քննությանը և մինչև օրս հնչում են՝ շարունակելով մնալ շատերի հույզերի ու մտքերի թարգմանը, կոմպոզիտոր Լ. Աստվածատուրյանը գրել ու սրբագրել է մի քանի երգերի նվագակցությունները («Կենաց երգ», «Իմ լավ մանկիկ, մնջիր», «Կոխոզի աղջիկ», «Առվակի երգը»)՝ շնորհելով այդ գեղեցիկ ու թովիչ մեղեդիներին համերգային երկարակեցություն ու բեմական կյանք:

Դանիել Ղազարյանի «Ընտիր երգերի» հրատարակումը շնորհակալ գործ է, որ ձեռնարկել են Հայաստանի կոմպոզիտորների միությունը և «Հայաստան» հրատարակչության երաժշտական բաժինը:

ՄԱՐԳԱՐԻՏ ԲՐՈՒՏՅԱՆ

արվեստագիտության թեկնածու

ՈՒՌԻՆ

Խոսք՝ ԱՎ. ԻՍԱՀԱԿՅԱՆԻ

Andante

Գե - տա - կի վը - լա թեք - վել է ու - ռին

ու նա - յում է լուռ վա - զող ջը - թե - ռին:

mf

Ե - լազ աշ - խար-հում
ա - մեն բան հա - վետ

գա - լիս է. գը - նում
ու ցըն-դում աճ - հետ:

pp

Եվ գը-լու - խը կախ'
նա լաց է լի - նում.

Դ. Ղազարյանը դարձավ հարազատ ժողովրդի արժանավոր զավակը, կատարեց նրա հանդեպ ունեցած կոմպոզիտորի քաղաքացիական պարտքը:

Ժողովրդին առավելապես սրտամոտ ու հասկանալի լինելու ձգտումով է պայմանավորված կոմպոզիտորի ոչ միայն ժողովրդական երգի մելոդիկայի գաղտնիքներին հետամտելը, այլ իր որոշ երգերի համար ժողովրդական տեքստեր հիմք ընդունելը («Ընտիր երգերի» մեջ՝ «Գյուլիգար», «Յար, յար»):

Մեծ երախտիք ունի Դ. Ղազարյանը մանկական երաժշտական գրականության ստեղծման գործում: Նա հեղինակ է շուրջ 300 մանկական երգերի, խմբերգերի, երաժշտական պատկերների («Պապն ու շաղգամը», «Փիսիկի գանգատը») և 5 մանկական օպերաների («Հաղթված բազեն», «Գայլը», «Անգործ մանուկը», «Տիկնիկի պսակը», «Փոքրիկ կառուցողները»): Նրա «Սիրուն թիթեռ», «Սագիկ-մագիկ», «Լենին» և բազմաթիվ այլ երգերը մինչև օրս մանուկների սիրելի երգերն են, հայկական մանկական գրականության ոսկե գանձարանի գոհարներից: Պետք է հուսալ, որ նրա մանկական երգերի հատընտիրի հրատարակումը կձեռնարկվի մոտիկ, ապագայում:

Կոմպոզիտորի գրչին են պատկանում երկու երաժշտական դրամա՝ «Սոս և Վարդիթեր», «Գիքոր», ինչպես նաև «Լավարի որսը» օպերան, որից երկու երգ և մեկ արիա զետեղված են սույն ժողովածուի մեջ՝ ցուցադրելով ընդհանրապես Դ. Ղազարյանի երգերին լայնաշունչ, ծավալուն ու արիատիպ մեղեդիների բնորոշ լինելը: «Ընտիր երգերի» մեջ այս բնութագիրն ունեն հատկապես «Սո-

սիների տակ» և «Արծվի սերը» երգերը:

Իր երգերի համար տեքստեր ընտրելիս, ինչպես երևում է «Ընտիր երգեր» ժողովածուից, Դ. Ղազարյանը մեծ մասամբ դիմել է հայ անվանի ու ճանաչված բանաստեղծների՝ Ավ. Իսահակյան, Վ. Տերյան, Ալ. Ծատուրյան, Ծ. Կուրդիյան, Գ. Սարյան, Սարմեն, Վ. Միրաքյան, Լ. Հայրապետյան, Մ. Կորյուն, Վ. Աղասյան, Մետաքսե և ուրիշներ: Դա անշուշտ կոմպոզիտորի համար բնութագրական է ճաշակի և տեքստերի նկատմամբ հոգածու վերաբերմունք ունենալու տեսակետից:

Դ. Ղազարյանի երգերը տարածված են թե՛ Հայաստանում և թե՛ նրա սահմաններից դուրս՝ հայաբնակ վայրերում:

Կոմպոզիտորի արխիվը մեզ լավ վիճակում է հասել, որը և հնարավորություն ընձեռեց իրագործելու նրա ստեղծագործության մի մասի հրատարակումը: Որոշ երգեր, սակայն, պահպանվել են առանց նվագակցության: Նկատի ունենալով, որ Դ. Ղազարյանի երգերից շատերը դիմացել են ժամանակի դաժան քննությանը և մինչև օրս հնչում են՝ շարունակելով մնալ շատերի հույզերի ու մտքերի թարգմանը, կոմպոզիտոր Լ. Աստվածատուրյանը գրել ու սրբագրել է մի քանի երգերի նվագակցությունները («Կենաց երգ», «Իմ լավ մանկիկ, մեջիր», «Կոլխոզի աղջիկ», «Առվակի երգը»)՝ շնորհելով այդ գեղեցիկ ու թուփչ մեղեդիներին համերգային երկարակեցություն ու բեմական կյանք:

Դանիել Ղազարյանի «Ընտիր երգերի» հրատարակումը շնորհակալ գործ է, որ ձեռնարկել են Հայաստանի կոմպոզիտորների միությունը և «Հայաստան» հրատարակչության երաժշտական բաժինը:

ՄԱՐԳԱՐԻՏ ԲՐՈՒՏՅԱՆ

արվեստագիտության թեկնածու

ՌԻՌԻՆ

Խոսք՝ ԱՎ. ԻՍԱՀԱԿՅԱՆԻ

Andante

Գե - տա - կի վը - րա թեք-վել է ու - ռին

ու նա-յում է լուռ վա - զող ջը - րե - ռին:

mf

Ե - լազ աշ - խար-հում
ա - մեն բան հա - վետ

գա - լիս է. գը - նում ու ցըն-դում աճ - հետ:

pp

Եվ գը-լու - խը կախ՝
նա լաց է լի - նում.

First system of musical notation. The vocal line (treble clef) contains the lyrics: ջը - ըե-րը ու - ըախ' գա - լիս եմ. գը - նում... The piano accompaniment (grand staff) features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes in the right hand and a more active bass line in the left hand.

Second system of musical notation, marked *mf* (mezzo-forte). The vocal line continues with the lyrics: ջը - ըե-րը ու - ըախ' գա - լիս եմ, գը - նում... The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns, including some chords and melodic lines in both hands.

Third system of musical notation, marked *ppp* (pianissimo). The vocal line is mostly silent, indicated by a long horizontal line. The piano accompaniment features a complex texture with triplets (marked '3') and various chords in both the right and left hands.

Fourth system of musical notation. The vocal line is silent. The piano accompaniment continues with triplets (marked '3') and other musical figures, concluding the piece with a final chord in the right hand.

Գետակի վրա թեքվել է ուռին
 Ու նայում է լուռ վազող ջրերին...
 Երազ աշխարհում ամեն բան հավետ
 Գալիս է, գնում ու ցնդում հավետ:
 Եվ գլուխը կախ՝ նա լաց է լինում...—
 Ջրերը ուրախ՝ գալիս են, գնում...

*) Հին տարիների, հուշ հեքիաթներից,
 Պատմում էր ուռին այն վառ հուշերից,
 Անցած գնացած գարուն օրերից,
 Մրմունջ էր կարդում ծերացած ուռին:
 Եվ լուռ արտասվում, տխուր հեկեկում,
 Ջրերը ուրախ՝ գալիս են, գնում...

*) Երկրորդ տունը Դանիել Ղազարյանի հայտարարության համաձայն իրեն հուշել է Ավետիկ Իսահակյանը, երբ երգը լսել ու հավանություն է տվել:

Խոսք՝ ԱՎ. ԻՍԱՀԱԳՅԱՆԻ
Andantino

ՍԱՐ ԴԱՐԴԵՐ

Piano introduction in 3/4 time, marked Andantino. The music features a melody in the right hand and a bass line in the left hand, with a tempo marking of 8.

Vocal entry and piano accompaniment. The vocal line begins with the lyrics "Գի - շերն ե - րուք էլ . բը -". The piano accompaniment continues with a melody in the right hand and a bass line in the left hand, with a tempo marking of 8.

Vocal and piano accompaniment with lyrics. The vocal line continues with the lyrics: "կալ, աստ-դունքն ե 3 - լան, լուս - ցակն ա - դոտ շող - ցեք, ու - կի աստ - դունք վարդ ու բըլ - բուլ բուն". The piano accompaniment continues with a melody in the right hand and a bass line in the left hand, with a tempo marking of 8.

2ո - դաց
մը - տեք

ծաղ - կունքն
վեր

ա - մեց
քը - նեք.

նոր քուն
ծո - վեր.

մը -
քը -

- տան.
- նեք.

հար - հանդ.
ա - նուշ

մար - մանդ.
ա - նուշ

քուն
քուն

մը - տան:
մը - տեք:

1. 2.

Հո -

իմ սար

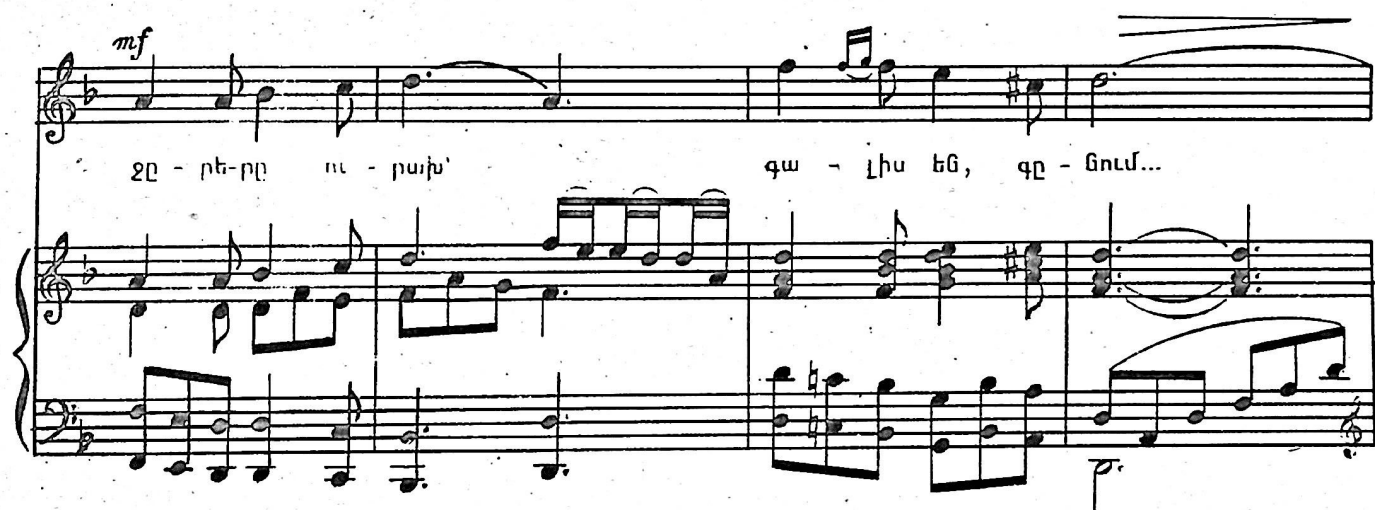
դար - դե՛ր,

իմ

իմ

First system of the musical score. It features a vocal line with lyrics in Armenian and a piano accompaniment. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 4/4. The lyrics are: ջը - թե-րը ու - թախ' գա - լիս են. գը - նու՛մ...

Second system of the musical score. It continues the vocal and piano parts. The lyrics are: ջը - թե-րը ու - թախ' գա - լիս են, գը - նու՛մ... The dynamic marking *mf* (mezzo-forte) is present at the beginning of the system.

Third system of the musical score. It features a piano solo section with triplets in both the right and left hands. The dynamic marking *ppp* (pianissimo) is indicated at the start of the system.

Fourth system of the musical score. It continues the piano solo section with triplets. The system concludes with a double bar line.

Գետակի վրա թեքվել է ուռի
 Ու նայում է լուռ վազող ջրերին.
 Երազ աշխարհում ամեն բան հավետ
 Գալիս է, գնում ու ցնդում հավետ:
 Եվ գլուխը կախ՝ նա լաց է լինում.—
 Ջրերը ուրախ՝ գալիս են, գնում...

*) Հին տարիների հուշ հեքիաթներից,
 Պատմում էր ուռին այն վառ հուշերից,
 Անցած գնացած գարուն օրերից,
 Մրմունջ էր կարդում ծերացած ուռին:
 Եվ լուռ արտասվում, տխուր հեկեկում,
 Ջրերը ուրախ՝ գալիս են, գնում...

*) Երկրորդ տունը հանիել Ղազարյանի հայտարարության համաձայն իրեն հուշել է Ավետիկ Իսահակյանը, երբ երգը լսել ու հավանություն է տվել:

Խոսք՝ ԱՎ. ԻՍԱՀԱԿՅԱՆԻ
Andantino

ՍԱՐ ԳԱՐԳԻՆԻ

The piano introduction consists of two staves. The right staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. It features a melody of eighth and quarter notes. The left staff is in bass clef and provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. The tempo is marked 'Andantino'.

This section shows the vocal entry and the beginning of the piano accompaniment. The vocal line is on a single staff in treble clef. The piano accompaniment is on two staves (treble and bass clefs). The lyrics are in Armenian. The tempo remains 'Andantino'.

Գի - շերն Ե -
Դուք Է՛լ ԲԸ -

This section continues the vocal melody and piano accompaniment. The vocal line is on a single staff in treble clef. The piano accompaniment is on two staves (treble and bass clefs). The lyrics are in Armenian. The tempo remains 'Andantino'.

- կավ, աստ-ղունքն Ե՛ 3 - լան, լուս - նակն ա - ղտտ շող
- նեք, ու - կի աստ - ղունք վարդ ու ԲԸԼ - բու՛լ քուն

2ր - դաց
մը - տեք

ծաղ - կունքն
վեր

ա - մեն
քը - նեք.

Գոր ծո - վեր.

քուճ -
քը -

- տան.
- ցեք.

հար - հանդ.
ա - նուշ,

մար - մանդ
ա - նուշ

քուն
քուն

մը - տան:
մը - տեք:

1. 2.

Հո - իմ սարդար - դե՛ր, իմ

ծով դար - դե՛ր. դուք էլ մուշ - մուշ քուն
 ծով դար - դե՛ր. դուք էլ մուշ - մուշ քուն
 մը - տեք: իմ տեք:
 1. 2.

Գիշերն եկավ, աստղունքն ելան,
 Լուսնակն աղոտ շողշողաց,
 Ծաղկունքն ամեն նոր քուն մտան,
 Հարհանդ-մարմանդ քուն մտան:

Դուք էլ քնեք, ոսկի աստղունք,
 Վարդ ու բլբուլ, քուն մտեք.
 Հովեր քնեք, ծովեր քնեք,
 Անուշ-անուշ քուն մտեք:

— Իմ սար դարդե՛ր, իմ ծով դարդե՛ր,
 Դուք էլ մուշ-մուշ քուն մտեք:

ՔՈՒՅՐ ԻՄ ՆԱԶԵԼԻ

Խոսք՝ ԱՎ. ԻՍԱՀԱԿՅԱՆԻ

Andantino cantabile

p

Քույր իմ ցա-գե-լի, ցա - յիր քո դի -

- մաց՝ վի - րա - վոր, ա - վեր իմ սիրտս եմ բա -

- ցել, ա՛խ, ցը - վի - րա - կան ինձ - քո գիր - կը ,

sostenuto

բաց եվ գուր - գու - թիր ինձ. ես շատ եմ լա -

dolce *rit.*

- ցել. եվ գուր - գու - թիր ինձ. ես շատ եմ լա -

rit.

Dal segno

- ցել... *a tempo*

p *rit.*

Քույր իմ նազելի, նայիր թո դիմաց՝
 Վիրավոր, ավեր իմ սիրտն եմ բացել.
 Ա՛խ, նվիրական, ինձ թո գիրկը բաց
 եվ գուրգուրիր ինձ, ես շատ եմ լացել...

Քնքուշ ձեռներով աչքես սրբիր,
 Մի թող ինձ լալու — ես շատ եմ լացել,
 Ճակտիս սև մոայլ՝ մշուշո ցրիր.
 եվ գուրգուրիր ինձ, ես շատ եմ լացել...

ՈՉ ՏԵՏՈՒՆԸ

Խոսք՝ Տ. ՏԵՐՈՒՆՈՒ

Larghetto

p

mp

Ո՛չ տըր-տունջ, ո՛չ մըր-մունջ

սը - գա-վոր. հե - ուա-ցի՛ր, մո-ուա-ցի՛ր

իցձ հա-վեա. իմ ու-ղից միշտ մը-թից. մե-նավոր.

Կը գը-նամ իմ դըժ-գույց ցա - վի հետ:

Ո՛չ տրտունջ, ո՛չ մրմունջ սգավոր.
 Հեռացի՛ր, մոռացի՛ր իցձ հավետ.
 Իմ ուղից միշտ մթից, մենավոր,
 Կգնամ իմ դժգույց ցավի հետ:

Իմ ճամփան՝ անվախճան մի գիշեր,
 Իցձ շուրջ ոչ մի շող չի ժպտա.—
 Հեռացի՛ր, մոռացի՛ր, մի՛ հիշիր,
 Իցձ այդպես, քրոջ պես մի՛ գթա...

Հուսաբեկ, մութ ու մեզ թող լինի,
 Իմ վերև թող արև չը խնդա.
 Լոկ երկունք, լոկ արցունք թող լինի,
 Իցձ այդպես, քրոջ պես մի՛ գթա...

35500

ՄԵՆԱԿ ՀԱՄՓՈՐԳ ԵՄ

Խոսք՝ Ա. ԾԱՏՈՒՐՅԱՆԻ

Andante

First system of the musical score. The vocal line (treble clef) begins with a rest, followed by the lyrics "Մե - ցակ" (Me - tsak) on a long note. The piano accompaniment (grand staff) features a flowing melody in the right hand and a supporting bass line in the left hand. A dynamic marking of *p* (piano) is present.

Second system of the musical score. The vocal line continues with the lyrics "համ-փորյ եմ հոգ - ցած. ու - ժառ-" (ham-ports em hog tsad. u - zharr-). The piano accompaniment maintains its melodic and harmonic support. A dynamic marking of *p* is also present.

Vivo

mf

Third system of the musical score, marked *Vivo* and *mf* (mezzo-forte). The vocal line has the lyrics "- պառ. աճ - ցել եմ կյան - քի" (- par. ach - tsel em kyan - khi). The piano accompaniment features a more active, rhythmic pattern in the right hand, while the left hand provides a steady bass. A dynamic marking of *mf* is present.

poco rit. *a tempo* *f*

փը - շոտ ճա - ճա - պարհ, աճ - ցել եմ, քույ -

Sostenuto *pp* *Tempo I* *dolce*

- թիկ սա - ռեր ու ձո - ռեր, մեճ - մե -

rit. *pp*

- ցակ քա - շել սե - վա - մաժ օ - ռեր:

Մեճակ ճամփորդ եմ հոգնած, ուժասպառ,
Աճցել եմ կյանքի փշոտ ճանապարհ,
Աճցել եմ, քուրիկ, սարեր ու ձորեր,
Մեճ-մեճակ քաշել սևամաշ օրեր:

Մեճակ ճամփորդ եմ՝ ճամփեքով քարոտ,
Քո դուռն եմ եկել, քո սերին կարոտ,
Ա՛խ, քուրիկ, կյանքս բուք է ու բորան,
Մի՛ թող ինձ աճհույս, մերժված քո դրան:

ԱՐԾՎԻ ՍԵՐԸ

Խոսք՝ Շ. ՂՈՒՐԴԻՆՅԱՆԻ

Moderato

Piano introduction in G major, 6/8 time, Moderato. The right hand features triplet eighth notes and quarter notes, while the left hand plays a simple bass line. The piece begins with a forte (f) dynamic.

mf

Հեյ, ջան

աղ-ջիկ.

մա - ռալ աղ-ջիկ.

Piano accompaniment for the first vocal line. The right hand has a simple melody, and the left hand provides harmonic support with chords and moving lines. The dynamic is mezzo-forte (mf).

ափ-սո՛ս թըռ-ջեկ չը-գի-տես.

Էդ ծը-մա-կու՛մ

լը - ոհկ, մըն -

Piano accompaniment for the second vocal line. The right hand continues the melody, and the left hand provides harmonic support. The dynamic remains mezzo-forte (mf).

— ջիկ պիտի թոշ - ցես ծաղ-կի

պես:

poco rit.

Cantabile

p

թե թըռ-չե-իր՝ իմ ժայ - ուն-րից քեզ թա-գու-հի

poco rit.

կընտ - րե - ի, քուց-գար աշ-քիդ' իմ թե - վե-րից

Un poco animato

ա - ցուշ եր - գով Կո - րո - րե - ի:

Tempo I

dal segno

Coda

Օ - դու՛մ թրո չել

poco rit.

միշտ թե - թեվ...

Հել, ջա՛ն աղջիկ, մարալ աղջիկ,
 Ափսո՛ս թռչել չգիտես.
 Էդ ծմակում լոկկ-մնջիկ
 Պիտի թռչես ծաղկի պես:
 Թե թռչեիր՝ իմ ժայռերին
 Քեզ թագուհի կընտրեի.
 Քուն գար աչքիդ՝ իմ թևերին,
 Անուշ երգով կօրորեի:

Էդ աչերդ՝ ինձ սև գիշեր,
 Ժպիտդ՝ վառ արեգակ.
 Անծեր երկինք քեզ չէր իշխեր
 Ու կը լիներ հպատակ:
 Յարաբ թռչել հե՛ջ չգիտես,
 Քեզ ո՛վ ծնեց առանց թև:
 Յարաբ կյանքում հե՛ջ ուզած չես
 Օդում թռչել միշտ թեթև...

Նվիրում եմ երգիչ ՇԱՐԱ ՏԱԼՅԱՆԻՆ

ԼԱՆՋՆԻ ՄԱՐԶԱՆ

Խոսք՝ Վ. ԱՂԱՍՅԱՆԻ

Adagio sostenuto

f *3* շեյ ջան - ե

f *p*

ջան.

լանջեր մար -

- ջան.

մա-տաղ լի - ցի հո-գիս ծեղ.

5 *6* *5*

p 3

ինձ էլ տա-րեք.

ձեր գիրկն ա-ռեք.

p

pp dolce

ծով դար - դե - ռըս

պատ - մեմ

1. 2.

ձեզ.

ձեզ:

Հե՛յ, ջանե ջան, լանջեր մարջան,
 Մատաղ լինի հոգիս ձեզ.
 Ինձ էլ տարեք, ձեր գիրկն առեք,
 Ծով դարդերս պատմեմ ձեզ:

Հեռու երկրի, խոր ձորերի,
 Մութ ավերին անգյուման.
 Իմ արևին, կյանքիս հովին,
 Հողմն է ծեծում, վա՛խ, աման:

Քնքուշ սարեր, զմրուխտ գիշեր,
 Ճամփա տվեք թող տուն գա.
 Սիրո անհագ, ծարավ պապագ,
 Ջահել ջիվան յարս գա:

ԱՇՆԱՆ ԳԻՇՆԻ

Խոսք՝ Կ. ՎԱՐԴՈՒՆՈՒ

Andante

p

mp

Իմ պա-տե - ռի

senza pedale

տակ Լա - լիս է Գո - թից Վը - հատ ա-շուհ

mp

- քի քա - մի՞ն սը - գա - վոր. *mf* այս մուր գի-շե -

- ին, մի աճ-հայտ քա - խիծ *a piacere* դե-գե-րում է

col canto

իմ սըր-տում մե-ծա - վոր: *p* - վոր:

p

Իմ պատերի տակ լալիս է նորից
 Վհատ աշունքի քամին սգավոր.
 Այս մութ գիշերին, մի անհայտ թախիծ
 Դեգերում է իմ սրտում մեճավոր:

Շաչում է քամին, ծեծում իմ դռնակ,
 Մեզու գիշերին շրջում փողոցներ.
 Խելադի նման ոռնում է մեճակ,
 Ոռնում ու երգում անհույս սև երգեր:

Իմ պատերի տակ լալիս է նորից
 Վհատ աշունքի քամին սգավոր.
 Այս մութ գիշերին, քո վառ կարոտից,
 Դեգերում է իմ սիրտը մեճավոր:

ԱՆՈՒՇ ԳԱՐՈՒՆ

Խոսք՝ Գ. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆԻ

Andante cantabile

p Քեզ եմ

մը - ցում, ա-ցուշ գա - լում, ծա-ղիկ յա - րիս րե-տըդ գա -

- լում, դու կա - թոտ ես վառ ա - րե - վի, ես՝ իմ կյան-

p

- քի գա-րուՆ յա - րի. դու կա - րոտ ես վառ ա - րե -

- վի. ես' իմ կյան - քի գա-րուՆ յա - րի:

ppp

Քեզ եմ մնում, անուշ գարուն,
 Ծաղիկ յարիս հետդ գալուն.
 Դու կարոտ ես վառ արևի,
 Ես՝ իմ կյանքի գարուն յարի:

Դու վարդ ունես քեզ հմայող,
 Քո կյանքի հետ նա էլ մարող.
 Ես յար ունեմ հավետ գարուն,
 Իմ հոգու մեջ—վա՛ռ մնալուն:

Անքուն աչքով ես կը սպասեմ,
 Սերը սրտումս վառ կը պահեմ.
 Վարդի թփից փունջ կը քաղեմ,
 Սիրած յարիս նվեր կը բերեմ:

ԱՇՆԱՆ ՆՐԳ.

Խոսք՝ Հ. ՀՆՅՐԱՊԵՏՅԱՆԻ

Andante cantabile

p

poco rit. *p* *a tempo*

Էս ա - շուճճ Եմ սի - րուճ դեղ - ցա -

a tempo

poco rit.

- հեր ու սի - րուճ, երբ տե - լեվճ Է խա -

- դու՛մ հող - մե - ռի հետ այ - գում,

pp

mp
երբ ծա - ուե - ռը խըն - դու՛ն քեռ - նե -

mp

ից ա - զատ-ված հող-մա - հար օ - ռոր-

p

- վում ու եր-գում եմ կա - մաց- - մաց-

1. rit. 2. rit.

rit. rit.

Ես աշունն եմ սիրում
 Դեղնահեր ու սիրուն,
 Երբ տերևն է խաղում
 Հողմերի հետ այգում:
 Երբ ծառերը խնդուն,
 Բեռներից ազատված,
 Հողմահար օրորվում
 Ու երգում եմ կամաց:

ԽՈՍԻ ԵՍ ՏԱԼԻՍ, ՁԵՍ ԳՍԼԻՍ.

Խոսք՝ ՀՐ. ԴԱՐԲԻՆՅԱՆԻ

Andantino

mp

1. 3

2. *mf*

Ա՛յ աճ -
ա - ռա -

mp

3

- քի-գյար, խոսք ես տա - լիս՝ չես գա -
.. ջար-կիս ոչ մի ջու - ղաք չես տա -

- Լիւ.
- Լիւ.

ա - սում ես՝ դի - մա - ցիր.

ո՛նց դի - մա - նամ. յա՛ր.

սի-րով վառ - ված ջա - հել եմ.

դար - դիս ա-րա մեկ ճար:

Ա՛յ անջիգլար, խոսք ես տալիս՝ չես գալիս,
 Առաջարկիս ոչ մի ջուղաք չես տալիս.
 Ասում ես՝ դիմացիր, ո՛նց դիմանամ, յա՛ր,
 Սիրով վառված ջահել եմ, դարդիս արա մեկ
 ճար:

Կեսգիշերին նստած եմ ես քարափին,
 Մթան միջից աչք եմ գցել քո՝ ճամփին.
 Ասում ես՝ դիմացիր...

Ախ ու վախով գիշերն անցավ, անգութ յար,
 Լուսանում է, էլ ո՛նց առնեմ ես դադար.
 Ասում ես՝ դիմացիր...

Լուսը ծեֆեց՝ ճամփեն թեքեց իմ յարը,
 Մոռացել է նշան արած ես քարը.
 Ասում ես՝ դիմացիր, ո՛նց դիմանամ, յա՛ր,
 Սիրով վառված ջահել եմ, դարդիս արա մեկ
 ճար:

ՄՈՒՆԵՐԻ ՏԱԿ

Խոսք՝ ՀԱԿՈՐ ԽԱՆԼԱՐՅԱՆԻ

Moderato cantabile

The piano introduction consists of three measures. The right hand plays a series of eighth-note chords, while the left hand provides a harmonic accompaniment with sustained notes and some eighth-note patterns.

The first vocal entry begins with the lyrics "Դու ինձ ա-սիր" (You love me). The piano accompaniment continues with a similar eighth-note pattern in the right hand and sustained notes in the left hand.

The second vocal entry continues with the lyrics "այս ե - րե-կո ես կը-գամ." (I will love you forever). The piano accompaniment features a more active eighth-note pattern in the right hand and a melodic line in the left hand.

քո մուր հո-գուն լույս կը-տամ. քեզ եմ սպա-սում սեվ գի-շե-րին դը-ժըն-դակ.

ու ողջ գի -

- շեր շուն - չու պա - հած ե - լա -

Վրա՛նք, քո ըստ վե՛րի

Լույսն է ցո - ւում իմ սրբ. - տուն.

A musical score for the song "The Rose Tree". The score is written for two voices, Soprano and Alto, and a Piano accompaniment. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The Soprano part begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The Alto part begins with an alto clef and a key signature of one sharp. The Piano accompaniment begins with a bass clef and a key signature of one sharp. The score consists of four measures. The first three measures show the vocal parts and the piano accompaniment. The fourth measure shows the vocal parts and the piano accompaniment, with a double bar line indicating the end of the piece.

սեւ գի - շէ - րի

Handwritten musical score for the song "The Rose Tree". The score is written on two staves, Treble and Bass clef, with a key signature of one sharp (F#). The melody is in the Treble staff, and the bass line is in the Bass staff. The melody consists of a series of eighth and sixteenth notes, with some rests. The bass line consists of a simple harmonic accompaniment. The score is written in ink on a piece of paper with a vertical line down the center, suggesting it was once folded. The handwriting is clear and legible.

ա - Ըա - պա - տի ա - վա - զուհ,

Ես քը - ճեղ եմ վառ . ե . . . րա . . . - զով քո գըր .

- ԿՈՒՄ:

rit.

a tempo

Դու ինձ ա-սիր՝ այս ե-րե-կո ես կը-գամ, քեզ եմ սպա-սում

սո-սի - նե - րի մու - թի տակ, դու ինձ ա-սիր՝

քո մութ հո - գուն լույս կը-տամ, քեզ եմ սպա - սում սեվ գի - շե - րին

դը - ժըն-դակ.

դու ինձ ա - սիր' այս ե - րե - կո ես կը-գամ.

քեզ եմ սպա-սու՛մ սո-սի - ցե - րի մու - թի տակ:

Խոսք՝ Տ. ՏԵՐՈՒՆՈՒ

ՄԻ ՄԷՏ ՈՒՆԵՄ

Andantino cantabile

mf

p

rit.

a tempo

pp

mf

mf

Մի սիրտ ու - ցեմ քնց-քուշ, բա - ռի.

Մի սիրտ ու - ցեմ վառ սի - թով Լի. եր-ցեկ ցը - թաց.

p

ով կը - սի - րի, եր-ճեկ ցը - րաց, ով կը - սի - րի.

mf

եր-ճեկ ցը - րաց, ով կը - սի - րի, եր - ճեկ ցը - րաց

1. ով կը սի - րի: 2. ով կը - սի - րի:

Մի սիրտ ունեմ քնքուշ, բարի,
 Մի սիրտ ունեմ վառ սիրով լի.
 Երնեկ նրան ով կը սիրի,
 Երնեկ նրան ով կը տիրի:

Հոգիս կարծես մի նուրբ թիթեռ
 Թռչում է վեր դեպի եթեր.
 Երնեկ նրան ով կը սիրի,
 Երնեկ նրան ով կը հասնի:

Այն արևի շողերի տակ
 Կուգեմ այրել սերս անհագ.
 Երնեկ նրան ով ինձ պես
 Գիտե տանջվել սիրով այսպես:

ԳՅՈՒՎԻԶԱՐ

Խոսք՝ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ

Andantino cantabile

mp

Սիպ - տակ ծից ԳալԳ իԳչ կա -
 Սի - բու - ցը խալԳ իԳչ կա -

Մեր հայրենիք, Մեր հայրենիք, Մեր հայրենիք

mf

Թե - Լիկ,
սի - րունց,
գի - ցըրդ

Մե - Լիկ,
շեկ - Լիկ,
հա - զար,

ա՛յ Գյու -
ա՛յ Գյու -
ա՛յ Գյու -

mf

Գ

1.2.

3.

Լի - գար, Լի - գար, յա՛ր:

Սիպտակ ձիւն նալն ի՞նչ կանի,

Յա՛ր, յա՛ր,

Սիրունը խալն ի՞նչ կանի,

Յա՛ր, յա՛ր.

Թելիկ-մելիկ, ա՛յ Գյուլիզար,

Սիրուն շեկիկ, ա՛յ Գյուլիզար,

Գինդ հազար, ա՛յ Գյուլիզար, յա՛ր:

Էս գիշեր, լուսնակ գիշեր,

Յա՛ր, յա՛ր,

Սև ունքեր, կարմիր թշեր,

Յա՛ր, յա՛ր.

Թելիկ-մելիկ...

Գյուլիզար յար ինձ տվեք,

Յա՛ր, յա՛ր,

Ձեզ եսիր ու բարի գիշեր,

Յա՛ր, յա՛ր.

Թելիկ-մելիկ, ա՛յ Գյուլիզար,

Սիրուն շեկիկ, ա՛յ Գյուլիզար,

Գինդ հազար, ա՛յ Գյուլիզար, յա՛ր:

Խոսք՝ Ժողովուրդական

mp

Աճ - մու-րազ ա - ըիր յար. յար. ին -
 Բե - մու-րազ ա - ըիր յար. յար.

p

ճա...

- ոռ - վար՝ ին - ծի վա - ռիր. ու - ըի - շին
 աճ - մու - րազ

*

ա - ոռր յար. յար. Բե - մու - րազ ա - ըիր յար.
 ա - ըիր. յար. յար.

mf

յար: Ձեր բախ - չի դու - ող բաց ա,
ոտ - Գե - ռըս շա - դով բաց ա:

mf *p*

Ջա.

mp 3 1. 2.

ի՜ն - ձա - ցից հե - ու - ցել ես. ա:
աչ - բե - ռըս Լի - բը Լաց

f 8

mp

1. 2.

Ա՜յ - մու - ռազ ա - ռիր յար, յար, յար:
բե - մու - ռազ ա - ռիր յար.

Ջա...

Անմուրազ արիւր, յար, յա՛ր,
 Բեղամաղ արիւր, յար, յա՛ր.
 Խըռովար՝ ինձի վառիր,
 Ուրիշին առար, յար, յա՛ր:
 Անմուրազ արիւր, յար, յա՛ր,
 Բեղամաղ արիւր, յար, յա՛ր:

Ձեր բաղչի դուռը բաց ա,
 Ոտներս շաղով թաց ա.
 Ինձանից հեռացել ես,
 Աչքերս լիքը լաց ա:
 Անմուրազ արիւր, յար, յա՛ր,
 Բեղամաղ արիւր, յար, յա՛ր:

Սև ամպը սարի վրա,
 Կաքավը քարի վրա.
 Չէ, ինձի խոսք ես տվել
 Էն բարձր դարի վրա:
 Անմուրազ արիւր, յար, յա՛ր,
 Բեղամաղ արիւր, յար, յա՛ր:

Ձեր բաղչի դուռը բաց ա,
 Ոտներս շաղով թաց ա.
 Ինձանից հեռացել ես,
 Աչքերս լիքը լաց ա:
 Անմուրազ արիւր, յար, յա՛ր,
 Բեղամաղ արիւր, յար, յա՛ր:

ԱՆՎԱՐԳԻ ԵՐԳԸ

«ԼԱՆՎԱՐԻ ՈՐՍԸ» օպերայից

Խոսք՝ Վ. ՄԻՐԱՔՅԱՆԻ

Moderato cantabile

mf

mf

Մեր փուն Է - կող ձի - ա - վոր. ար-ծը - վի պես վի - րա -

- վոր. Էդ ո՛ւր թը - ուար դու շու - տով. սեվ ձին նըս - տած յա-փըն-

- ջով. էդ ո՛ւր թը - ուար դու շու - տով. սեվ ձից

ճըս - տած յա - փըն- ջով: Ա՛խ, ո՛ւր թը - ուար է՛ց տը -

- դե՛ն. սիր-տըս հա - ճեց մա տե - դե՛ն. ա՛խ, ո՛ւր

Թը - ռա՛վ է՞ն տը - ղե՞ն. սիր- տը՛ա

հա - ցեց ցա տե - ղե՞ն: ո՞ւր ես ղե՞ն:

rit. *Dal segno*

Մեր տուն եկող ձիավոր,
Արծվի պես վիրավոր,
Էդ ո՞ւր թռար դու շուտով,
Սև ձի՞ն ցատած յափու՛նջով:
Ա՛խ, ո՞ւր թռավ է՞ն տղե՞ն,
Սիրտս հանեց ցա տեղե՞ն:

Ո՞ւր ես թռչում ձիավոր,
Չորերն ընկած վիրավոր.
Քո գնդակը վառ բոցում,
Չէ՞ որ մնաց իմ ծոցում:
Ա՛խ, ո՞ւր թռավ է՞ն տղե՞ն,
Սիրտս հանեց ցա տեղե՞ն:

ԼՍ Ի՞ՆՁ ԱՇԽԱՐՀ Լ

«ԼԱԼՎԱՐԻ ՈՐՍԸ» օպերայից

Խոսք՝ Վ. ՍԱՄՎԵԼՅԱՆԻ

Andantino cantabile

p

mp

էս ի՞նչ աշխարհ

mp

է. ի՞նչ օրեցք է սա. որ քո փոխա-

- րեճ ու-րիշճ է փե-սա. ի՞նչ խիստ ա-րար

է. մարդ ինչպե՞ս տա-նի. ինչ - պե՞ս սուս կե-

- ցա ու ձեճ չը հա - նի. ո՞վ է հը-ցա -

- րել էս փուչ ս - դա - թը. որ դեռ չի ծըն-

- վել էն խեղճ ե - րե - խան. կամ թե չի մար - սել. իր ծը - ծած կա -

- թը՝ հո - րից ցը-շա - ցեց. բախ-տի հետ խա-ղաց. բա էս-պես բա-

- Եր
Էլ չա-սե՛ս մար-դու,
աշ-խար-հին հայտ -

5

senza ped.

- Գի
քաջ ի-գիթ ես դու,
վեր-ջերս էլ դար-ձար
դու ա-վագ որս -

5

- Կան.
իճ-չո՛ւ հա-մար ես
դու տըխ-րում ես - քան.
ա-ճի-ծե՛լ եմ

f

ես
 էս տե-սակ բախ-տը,
 չեմ ու-զում փառ - քը
 էս-պես աշխար-հի:

pp
 Մե - ցակ
 թե տես - ցեմ
 ես իմ Ալ-վար -

ff
mp
ff

- դից.
 մի դար-ման ա - ցեմ
 ես իմ ծով դար-

- դից.
 Ալ - վարդ. ջան Ալ - վարդ. Ալ - վարդ. ջան Ալ -

f

- վարդ.

ես գիտեմ փորձից՝ դու էլ ես դար-

f

20

poco rit.

20

5

a tempo

- ձել ար-ցունք-քի մի ծով, որ դու էլ եց ես ա-սում, ինչ որ

ես, որ դու էլ եց ես բա-շում, ինչ որ ես, որ դու էլ ինձ պես դար-դից կը մաշ-

- վես:

f

5

pp

6

7

m.d.

Խոսք՝ Վ. ՍԱՄՎԵԼՅԱՆԻ

ԿԱՐՈՅԻ ԵՐԳԻ

«ԼԱՆՎԱՐԻ ՈՐՍԸ» օպերայից

Andantino cantabile

p

mp

հար - ման ա - ցեմ էս իմ ծով հար - դից. հնց

mp

ա - Գեմ՝ տես - Գեմ՝ ես իմ Ալ-վար - դից: Սիր -

- տըս կա-րո - տից էր - ված ու վառ-ված. աչ -

- քըս ճամ-փե-քից, միտ - քըս մո-լո - թած. սիր -

2. *f*

- բաժ. ոչ մի տեղ որ - սի ես չեմ գը - նա -

- ցել. ոչ մի կեց - դա - ճի ես չեմ որ - սա -

- ցել. Լավ է աճ-մու-րազ ձո - րե - րում մը -

- Գամ. բան թե առանց որս մարդ - կանց ե - թե -

1. - վամ. Լավ - վամ: 2. - վամ: Dal segno Coda

Ի՞նչ դարման անեմ էս իմ ծով դարդին,
 Ո՞նց անեմ տեսնեմ ես իմ Ավարդին.
 Սիրտս կարոտից երված ու վառված,
 Աչքս ճամփեքին, միտքս մոլորած:
 Ոչ մի տեղ որսի ես չեմ գնացել,
 Ոչ մի կենդանի ես չեմ որսացել.
 Լավ է անմուրազ ձորերում մնամ,
 Բան թե առանց որս մարդկանց երևամ:

Սարվորներն արդեն էս կողմը եկան.
 Թե որ ինձ էստեղ առանց որս տեսան,
 Էլ չեմ պրծնի ծաղր ու ծանակից,
 Զուր տեղը կընկնեմ մարդկանց երեսից:
 Ոչ մի տեղ որսի ես չեմ գնացել,
 Ոչ մի կենդանի ես չեմ որսացել.
 Լավ է անմուրազ ձորերում մնամ,
 Բան թե առանց որս մարդկանց երևամ:

ԿՈՄՍՈՄՈՒ, ՏՂԱ

Խոսք՝ ՍԱՐՄԵՆԻ

Allegro ma non troppo

Սե - վո-րակ տը - ղա.

Կոմ-սո-մոլ տը - ղա.

ես քեզ սի-րե - ցի

կար-միլ գա-րունք-քին,

- քին:

Սե - վո-րակ տը-

poco a poco rit.

sostenuto

- ղա. դու բաց-վոր տը - ղա. էր - ցեկ բու յա - ռից

a tempo

բու էր դազ-գա - հից. դու բաց-վոր տը - ղա. ես գեղ-ջուկ աղ -

f
- ջիկ. դազ-գառ եմ դա - ուել' դազ-գա, - հիդ մո - տիկ:

Սևորակ տղա, կոմսոմոլ տղա,
 Ես քեզ սիրեցի կարմիր գարունքին,
 Սևորակ տղա, դու բանվոր տղա,
 Երնեկ քու յարին, քու էդ դազգահին:
 Դու բանվոր տղա, ես գեղջուկ աղջիկ,
 Դազգահ եմ դառել՝ դազգահիդ մոտիկ:

Դու բանվոր տղա, ես գեղջուկ աղջիկ,
 Նոր եմ ես եկել գյուղից գործարան.
 Որ քեզ հետ բերենք անճաման գալիք,
 Կաս-կարմիր գալիք՝ վառ ու հուրհրան:
 Դու բանվոր տղա...

Աշխատում ենք ժիր, եռանդով անվերջ,
 Քեզ գուրգուրելու ժամանակ քիչ կա.
 Կոմսոմոլ տղա, կառուցենք մեկտեղ—
 Կոմունիստական պայծառ ապագա:
 Դու բանվոր տղա, ես գեղջուկ աղջիկ,
 Դազգահ եմ դառել՝ դազգահիդ մոտիկ:

ԳՅՈՒՐՁԻ ԱՂՁԻԿ

Խոսք՝ Գ. ՍԱՐՅԱՆԻ

Moderato

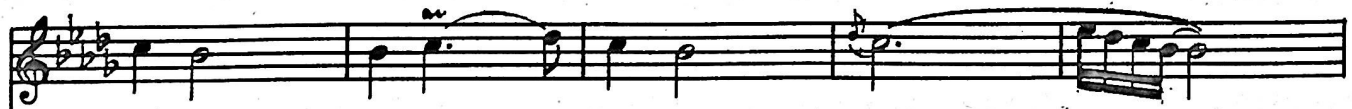

grazioso

Գյուր - ջիւ - տա - ճի

մա - լալ

աղ-ջիկ.

քեզ ինչ

- պե՛ս եր

- գեմ.

քեզ ինչ... պե՛ս եր - գեմ.

եր-գըս սի - րո մի հե - քիաթ չի. որ սիր -

- տըղ դյու - քեմ. որ սիր - տըղ դյու -

- թեմ: Որ սի - թո հուր սեր - մեր

ցա - ցեմ, ծա - դիկ - ցեր բուս - ցեց.

ծա - դիկ - ցեր' բուս - ցեց.

սըր - տիդ բույ-րով մա - րալ աղ-ջիկ. իմ սիր - տը սը -

- ցեմ. իմ սիր - տը սը - ցեմ:

Գյուրջիստանի մարալ աղջիկ,
Քեզ ինչպե՛ս երգեմ.
Երգս սիրո մի հեքիաթ չի,
Որ սիրտդ դյուլթեմ:

Որ սիրո հուր սերմեր ցանեմ,
Ծաղիկներ բուսնեմ,
Սրտիդ բույրով, մարալ աղջիկ,
Իմ սիրտը սնեմ:

Գյուրջի աղջիկ, տեսա ես քեզ
Ձեր հասուն արտում.
Ոսկեհատիկ լազուրի պես
Ժպտում էիր դու:

Կիտել էիր շեղջը բերքիդ,
Լազուրը դեղից.
Կանչում էիր ձայնով երգիդ,
Քո սիրած տղին:

Համբուրել էր արևը շեկ
Այտերդ մարմար.
Աշխատում ես, գյուրջի աղջիկ,
Մեծ բերքի համար:

Եվ ժպտում է հոգիդ վճիտ
Ու դեմքդ վառման.
Ձեր ոսկեհուտ արտի միջի
Լազուրի նման:

ԿՈԼԻՈՋԻ ԱՂՋԻԿ

Խոսք՝ Մ. ԿՈՐՅՈՒՆԻ

Allegretto -

Piano introduction in 6/8 time, marked *f* (forte). The music features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes in the right hand, with a simpler bass line in the left hand.

First vocal entry and piano accompaniment, marked *mf* (mezzo-forte). The vocal line begins with a treble clef and a key signature of two flats. The piano accompaniment continues with the same rhythmic pattern.

Կանգ-նել ես հը - պարտ կոլ - խո-զի ար-տում. այ-տե - ըրդ՝ ձեռ - քիդ

Second vocal entry and piano accompaniment, marked *mf* (mezzo-forte). The vocal line continues with the same melodic and rhythmic motifs. The piano accompaniment also continues with the established pattern.

հաս - կե-րի պեւ վառ. ու քո վառ սերն է ծաղ - կել իմ սըր - տում.

Կոլ - խո-զի աղ-ջիկ. ա - չե-րըդ պայ-ծառ: Հե՛յ ջան. հե՛յ ջան.

f

Poco meno
mf

հե՛յ ջան. հե՛յ: Ջան ջա - հել. աղ - ջիկ.

p non legato molto leggiero
mf 9 9

հաա - տատ ու հա - մառ. վառ եր - գեր եմ ես

9 9 9 9

p

հյու-սեւ քեզ հա-մար, ջան ջա-հեւ աղ-ջիկ. հաս-տատու հա-մառ,

pp

p

mf dal segno

վառ եր-գեր եմ ես հյու-սեւ քեզ հա-մար:

mf

Կանգնել ես հպարտ կոխոզի-արտում,
Այտերդ՝ ձեռքիդ հասկերի պես վառ.
Ու թո վառ սերն է ծաղկել իմ սրտում,
Կոխոզի աղջիկ, աչքերդ պայծառ:
Հե՛յ ջան, հե՛յ ջան, հե՛յ ջան, հե՛յ.
Ջան ջահել աղջիկ, հաստատ ու համառ,
Վառ երգեր եմ ես հյուսել քեզ համար:

Մեր ընցաքի հետ այս արագահոս,
Անվախ քայլում ես դու մեզ հետ առաջ.
Դարձել ես մեր նոր օրերի հերոս,
Կոխոզի աղջիկ և՛ արի և՛ քաջ:
Հե՛յ ջան, հե՛յ...

Մի ահհուն սիրով ես քեզ սիրեցի,
Ծփան արտերի ոսկեվազ գրկում.
Անունդ այնպես պայծառ գրեցի,
Կոխոզի աղջիկ իմ սիրուն գրքում:
Հե՛յ ջան, հե՛յ ջան, հե՛յ ջան, հե՛յ.
Ջան ջահել աղջիկ, հաստատ ու համառ,
Վառ երգեր եմ ես հյուսել քեզ համար:

Խոսք՝ Մ. ՄԵԼԻՔՅԱՆԻ

ԿԵՆԱՅ ԵՐԳ

Allegro

I. *mf*

II. *mf*

Հըն-շիր իմ երգ Հա՛ - յաս-տա-ցի.

marc.

ա-նուշ ձայ-նով խըն-դա - բեր.

II. *mf*

Բե - րո - սա-կա՛ն

f

Բա-ժակ-նե-րո

f

հայ - րե-ցի - քի կե-նացն ան-մար. ան-վե - րեր:

ff

ԼՁԳ-րեք զի - նով. ու-րա-խու-թյաճն Գեկ-տա - թով. բա-ժակ-Գե-րը

poco rubato *p* *f*

ԼՁԳ - րեք զի - նով. ու - րա - խու - թյաճն *p a tempo* *f*

col canto *mp* *f*

1. 2. *D. C.* 3.

- Գեկ տա - թով: Գեկ տա - թով:

ff *ff* *ff* *m.d.* *m.s.*

Հնչի՛ր ,իմ երգ Հայաստանի,
 Անուշ ձայնով խնդաբեր,
 Հերոսական հայրենիքի
 Կենացն անմար, անվեհեր:
 Բաժակները լցրեք գինով,
 Ուրախությանն նեկտարով:

Լցրեք ցորից կարմիր գինով
 Բաժակները լի ու լի,
 Աշխատողի քաջակորով
 Կենաց համար պանծալի:
 Բաժակները լցրեք...

Երգիր, իմ սիրտ, հազար ձայնով,
 Հազար սրտով կաթոգին,
 Հայաստանի վառ արևով
 Հայրենիքիս թանկագին:
 Բաժակները լցրեք գինով,
 Ուրախությանն նեկտարով:

Խոսք՝ ՄԵՏԱՔՍԵԻ

ԱՐԻՒՆԵՂ ՄԱՏ

Andantino con moto

mp

Ձեր հար-

- կի տակ այն-քան բա - ռի. այն-քան քըն - բուշ խոս-քեր

- կան. որ կան - չում են. կան-չում ա - ռի. ա-ռի՛ մեզ

մոտ. բա - րե - կամ. որ կան - չում եմ. կան-չում՝ ա -

- թի՛. ա-րի՛ մեզ մոտ. բա - րե - կամ: Ա՛խ. հի -

- շեք ինձ. որ մի գա - րուն կա - րոտ - ցե - րըս ձեզ լա -

- ցի. աշխարհում լոկ սերն է մը - նում, որ ա - մե -

- նուր թե-վա - ծի. աշխար - հում լոկ սերն է մը -

- նում, որ ա - մե - նուր թե - վա - ծի: Ձեր հար -

- կի տակ այն-քան բա - ռի, այն-քան քըն-քուշ սըր-տեր

կան, որ կան-չում եմ կան-չում ա - ռի, ա-ռի մեզ

մոտ Ե - ռե - վան, որ կան-չում եմ, կան-չում ա -

First system of a musical score. The vocal line (treble clef) has a key signature of two flats (B-flat major) and a 3/4 time signature. It contains the lyrics: - րի՛, ա - րի՛ մեզ մոտ՝ ե - րե - . The piano accompaniment (grand staff) features a melody in the right hand and a bass line in the left hand, both with triplets and slurs.

Second system of the musical score. The vocal line continues with the lyrics: - վան: . The piano accompaniment continues with complex rhythmic patterns, including triplets and slurs. The system concludes with a double bar line and a fermata over the final note.

Allegro moderato

The musical score is written for piano and voice. It consists of three systems of staves. The piano part is in the left hand, and the vocal part is in the right hand. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The tempo is marked 'Allegro moderato'. The lyrics are in Armenian.

System 1:

Piano: *mp*

Vocal: *mp*

Lyrics: Կարդի Բո-յիդ Գը - ման Բաց - վել աղ -

System 2:

Piano: *mf*

Vocal: *f*

Lyrics: Ես. Գը - ուն Գը - ման Բա - սել Ես
- ջիկ. քուց աչ - քի - ցըս տա - թել.

System 3:

Piano: *mf*

Vocal: *f*

Lyrics: Ես. դու մի Բատ Ես. աճ - Գը - ման,
աչ - խար - հու - մը գո - վա -

$\text{r}^2.$ *mp*
 - կան. Բո - յիդ մեռ - նեմ, ջան աղ -
f *pp*
 Դա.

- ջիկ. ո՛վ կա քեզ պես սի - րու - նիկ.
f *pp*
 *

$\text{r}^2.$ - նիկ. ախ:
accel. *rit.* *pp*

Վարդի նման բացվել ես,
 Նոան նման հասել ես,
 Բոլիդ մեռնեմ, շեկ աղջիկ,
 Քունն աչքիցս տարել ես:
 Դու մի հատ ես, աննման,
 Աշխարհումս գովական.
 Ա՛խ, բուսիդ մեռնեմ ջան աղջիկ,
 Ով կա քեզ պես սիրունիկ, ա՛խ:

Դու բացվել ես քանց գարուն,
 Վառ գույներով զարդարուն.
 Հազար երեսկ, լույս աղջիկ,
 Քեզ տանողի աչքերուն:
 Դու մի հատ ես, աննման,
 Աշխարհումս գովական.
 Ա՛խ, բուսիդ մեռնեմ ջան աղջիկ,
 Ով կա քեզ պես սիրունիկ, ա՛խ:

ԻՄ ԼԱՎ ՄԱՆԿԻԿ, ՆՆՋԻՐ

Խոսք՝ Ռ. ՓԱՐՍԱԴԱՆՅԱՆԻ (ԿԱՍՊՅԱՆ)

Andantino cantabile

pp *espressivo*

Ք... *

p

Իմ Լավ ման-կիկ, Գրե-ջիր, փա-կիր ա-չե - ըն թո, թող թուՆԳ իջ-Գի Լույս ա - չե-րիդ

p

Բանդարտ՝ ոնց ե - թե-կո, թող թուՆԳ իջ-Գի Լույս ա-չե - թիդ Բանդարտ՝ ոնց ե -

mp

- րե-կո. Երե-ջիր ա-նուշ. Երե-ջիր. Երե-ջիր հան-գիստ. աճ-դորր.

mp

mf *f* molto rit.

հայ-րըդ գը - նաց կըռ-վի. Լու-սա - բա - ցից այս - օր.

mf *drammatico* *molto f* rit.

a tempo *pp* *dal segno*

հայ-րըդ գը-նաց կըռ-վի. Լու-սա - բա-ցից այս - օր:

a tempo *pp*

Իմ լավ մանկիկ, ճնջիր,
 Փակիր աչերը քո,
 Թող քունն իջնի լույս աչերիդ,
 Հանդարտ՝ ոնց երեկո:
 Ննջիր անուշ, ճնջիր,
 Ննջիր հանգիստ, անդորր,
 Հայրդ գնաց կովի,
 Լուսաբացին այսօր:

Հայրդ գնաց կովի,
 Իսկ դու հանգիստ ճնջիր,
 Հորդ մամն կովի կեկեմ,
 Երբ երկիրը կանչի:
 Ննջիր անուշ...

Քեզ կհսկի իմ տեղ
 Քույրը քո խելացի.
 Ես կգնամ կովի ճակատ
 Հպարտ և առնացի:
 Ննջիր անուշ...

Իմ լավ մանկիկ, ճնջիր,
 Փակիր աչերը քո,
 Թող քունն իջնի լույս աչերիդ,
 Հանդարտ՝ ոնց երեկո:
 Ննջիր անուշ, ճնջիր,
 Ննջիր հանգիստ, անդորր,
 Հայրդ գնաց կովի,
 Լուսաբացին այսօր:

ԱՌՎԱԿԻ ԵՐԿԻ

Խոսք՝ Հ. ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԻ

Allegretto cantabile

p

Ջա. * Ջա. * Ջա. * Ջա. *

* Meno mosso

tu qav-lhu tuf hē-nōt unt - rēg.

poco rit.

Ջա. * Ջա. *

ծով սա-րե - ռից. աճ-տառ-ճե - ռից. քոչ-քոչ-ա-լով.

8-

Ջա. * Ջա. *

երգ ա - սե - լով անց - նում սա - րեր, խոր, խոր ծո - րեր.

mf *rit.*

քշ-քշ-շա-լով, երգ ա-սե - լով անց - նում սա-րեր, խոր, խոր ծո-րեր:

mf *rit.* *p* **Tempo I**

poco rit. *rit.* *pp*

1. 2. dal segno 3.

Ես գալիս եմ հեռու տեղից,
 Ծով սարերից, անտառներից,
 Քչքչալով, երգ ասելով,
 Անցնում սարեր, խոր-խոր ձորեր:

Ո՛վ կարող է ինձ պես ջրել
 Բանջարանոց ու լայն արտեր.
 Ես եմ որ կամ իմ երգի հետ՝
 Թե՛ աշխատող, թե՛ երգ ասող:

Կոխոզային դաշտերը մեր՝
 Ծով այգիներ ու անտառներ,
 Ես ջրում եմ ու բերքն առատ
 Իմ շնորհիվ է լիառատ:

ԿՈՒԽՈՋՆԻԿ ՅԱՐ

Խոսք՝ Գ. ՍԱՐՅԱՆԻ

Allegro

mp

Տղա. Խեթ մի ցա - յիր դու իմ սըր - տին. ալ ան -
 - ջի - գյար. ցազ - լու աղ - ջիկ. ա - րեվ տուր իմ սի - րող
mf
 սըր - տին. քո հա - յաց - քով պարզ ու վը - ճիտ.
 սըր - տով սի - րած. կու - խոզ - ճիկ յար.
 հո - գիս չու - ճի քուն ու դա - դար:

Տղա. Խեթ մի ցայիր դու իմ սրտին,
 Այ անջիգյար, ցազլու աղջիկ.
 Արև տուր իմ սիրող սրտին,
 Քո հայացքով պարզ ու վճիտ.
 Սրտով սիրած, կոխոզճիկ յար,
 Հոգիս չունի քուն ու դադար:

Աղջիկ. Արտի տղա, սրտիս վրա
 Էդ քո խոսքը կմոմա.
 Քարի աչքով ցայիր դու ինձ,
 Քար մի խփի սրտիս դռան.
 Սրտով սիրած...

Տղա. Հնձվոր եմ ես, հունձ եմ անում.
 Վերից արևն է ինձ վառում,
 Ներսից սերդ է հոգիս հանում,
 Այ անջիգյար, չես խնայում.
 Սրտով սիրած...

Աղջիկ. Աղջիկ եմ ես, թել եմ մանում,
 Հարվածային գործ եմ անում.
 Հնձվոր, ծուռ բան մի մտածիր,
 Հոգուդ հետ լոկ խաղ եմ անում.
 Սրտով սիրած...

Տղա. Դե ասա, որ ցազ ես անում,
 Ինձ քո ձեռքին սազ ես անում,
 Սիրտս փշիում, կոխոտում ես,
 Հողին հավասար ես անում.
 Սրտով սիրած...

Աղջիկ. Արտի տղա, մի նեղանա,
 Հեջ հանաքի չես դիմանա.
 Ես քո սրտին արև կտամ,
 Գեղում համա մարդ չիմանա.
 Սրտով սիրած, կոխոզճիկ յար,
 Հոգիս չունի քուն ու դադար:

ՏՐԱԿՏՈՐԻՍՏԻ ԵՐԳԸ

Խոսք՝ Վ. ԱՂԱՍՅԱՆԻ

Allegretto

Մա-րալ ես, ջան տը-րակ-տոր, մեր հան - դի զարդ տը - րակ - տոր,
բե - րեւ ես մեզ խինդ ու խաղ, շող ու ծի - ծաղ տը-րակ-տոր,
լույս ես բե - րեւ մեր գե - ղին, հույս ես բե - րեւ մեր գե - ղին,
ջա - ցից քաղ-ցըր տը - րակ-տոր, էշխ ես բե - րեւ մեր գե - ղին:

Մարալ ես, ջան տրակտոր,
Մեր հանդի զարդ տրակտոր.
Բերել ես մեզ խինդ ու խաղ,
Շող ու ծիծաղ տրակտոր:
Լույս ես բերել մեր գեղին,
Հույս ես բերել մեր գեղին,
Ջանցից քաղցր տրակտոր,
Էշխ ես բերել մեր գեղին:

Նոր հեք ու թեք տրակտոր,
Մեր աչքի լույս տրակտոր.
Կոխոզի ծով արտերում
Դու սեյր անող տրակտոր:
Արտ ես հերկում տրակտոր,
Սիրտ ես վառում տրակտոր.
Քեզ պես գյուղալ աշխարհում
Չկա, չկա, տրակտոր:

Բարով, բարով ես եկել.
Սիրով, շաղով ես եկել.
Մեր էս ծաղկուն նոր գեղը
Հագար բարով ես եկել:
Մարալ ես, ջան տրակտոր,
Մեր հանդի զարդ տրակտոր.
Ես ու դու միշտ իրար հետ,
Իրար ընկեր տրակտոր:

ԱՌՆԵՄ ԿՈՒԺԸ

Խոսք Մ. ԿՈՐՅՈՒՆԻ

Allegro

Առ - ցեմ կու - ժը. գը - ցամ ար - տը, վա՛յ Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Զա՛ն,

իմ յա - ռից տամ ձեռ - քիս վար - դը, Զա՛ն Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Զա՛ն,

իմ յա - ռից տամ ձեռ - քիս վար - դը, Զա՛ն, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Զա՛ն:

Մեր հա - մայնքի արտոն է վա - րում, վա՛յ Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Զա՛ն,

իմ սըր - տի մեջ սեր ու գա - րուն, Զա՛ն, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Զա՛ն,

իր սըր - տի մեջ սեր ու գա - րուն, Զա՛ն Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Զա՛ն:

Առցեմ կուռը գնամ արտը,
 Վա՛յ Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Զա՛ն,
 Իմ յարից տամ ձեռքիս վարդը,
 Զա՛ն Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Զա՛ն.
 Մեր համայնքի արտոն է վարում,
 Վա՛յ Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Զա՛ն,
 Իր սրտի մեջ սեր ու գարուն,
 Զա՛ն Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Լե, Զա՛ն:

Մատաղ լիցիմ ես՝ նոր կյանքից,
 Մեր համայնքի հերկ ու ցանքից.
 Մեր համայնքի արտոն է վարում,
 Իր սրտի մեջ սեր ու գարուն:

Զան կուլեկտիվ, մեր կուռ ձեռքով
 Ամբարները լցնենք բերքով.
 Մեր համայնքի արտոն է վարում,
 Իր սրտի մեջ սեր ու գարուն:

ԴԱԶԳԱՀԻ ԱՂԶԻԿ

Խոսք՝ Մ. ԿՈՐՅՈՒՆԻ

Allegro

Մեր գործա - րա - նի եր - կաթ հա - մեր-գուն, ես քեզ սի - րե - ցի,
 դազ - գա - հի աղ - ջիկ. մեր կյանքը ջա - հել, մեր կամքը տո - կուն,
 նը - վեր ենք բե - րել օ - րե-րին գա - լիք: Որպես մի ըն - կեր, ինձ հետ հա -
 վա - սար, դու էլ ես այս - օր դուրս ե - կել մար - տի, դազ - գա - հի
 աղ - ջիկ, սի - րում ենք ի - րար եվ այնպես մոտ ենք մեկ մեկու սրտ - տի:

Մեր գործարանի երկաթ իմաներգում,
 Ես քեզ սիրեցի, դազգահի աղջիկ.
 Մեր կյանքը ջահել, մեր կամքը տոկուն,
 Նվեր ենք բերել օրերին գալիք:
 Որպես մի ընկեր, ինձ հետ հավասար,
 Դու էլ ես այսօր դուրս եկել մարտի.
 Դազգահի աղջիկ, սիրում ենք իրար
 Եվ այնպես մոտ ենք մեկ մեկու սրտի:

Ուրախ ու անհոգ ժպտում է քեզ հետ
 Այտերիդ նման գլխաշորդ ալ.
 Դազգահի աղջիկ, քեզ հետ շատ հեշտ է
 Դիրքեր գրավել, լեռներ բարձրանալ:
 Որպես մի ընկեր...

Մենք անկեղծ սիրով սիրում ենք իրար
 Եվ այնպես մոտ ենք մեկ մեկու սրտի.
 Մեր լուսակակաշ օրերում այս վառ,
 Մենք դուրս ենք եկել կառուցման մարտի:
 Որպես մի ընկեր, ինձ հետ հավասար,
 Դու էլ ես այսօր դուրս եկել մարտի.
 Դազգահի աղջիկ, սիրում ենք իրար
 Եվ այնպես մոտ ենք մեկ մեկու սրտի:

ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳԱՐՈՒՆ

Allegro moderato

Գա - րուՆՆ էս ինչ սի - րուՆ է, իմ եր -

գը վա - րա - րուՆ է, Կյանքը որքան խնդ - դուՆ

է, ջան սո - վե - տա - կան գա - րուՆ:

Գարունն էս ինչ սիրուն է,
Իմ երգը վարարուն է.
Կյանքը որքան խնդուն է,
Ջան սովետական գարուն:

Գույներով հագար, հագար,
Բացվել են ծաղիկ ու վարդ,
Ծաղկել են կանաչագարդ,
Ջան սովետական գարուն:

Նման դաշտերը հովի,
Ալիքանման ծովի,
Այտերդ ջինջ ու մովի,
Ջան սովետական գարուն:

Կապտի միջին լողում են,
Լույսերդ շողշողում են,
Ամեն տեղ ողողում են,
Ջան սովետական գարուն:

Որքան նոր-նոր են ծլում,
Դիմացը հիճն է մեռնում,
Կյանքը այսպես է հոսում,
Ջան սովետական գարուն:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Առաջաբան

3

Երգեր և ռոմանսներ

+ Ուտին	7
Սար դարդեր	11
Քույր իմ նազելի	14
Ոչ տրտունջ	16
Մենակ ճամփորդ եմ	18
Արծվի սերը	20
✓ Լանջեր մարջան	24
Աշնան գիշեր	27
Անուշ գարուն	30
Աշնան երգ	33
Խոսք ես տալիս՝ չես գալիս	36
Սոսիների տակ	39
Մի սիրտ ունեմ	45
Գլուխկար	48
Յար, յար	51

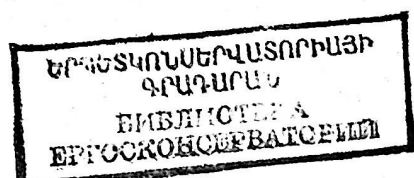
Նմուշներ «Լավարի որսը» օպերայից (առաջին գործողությունից)

Ալվարդի երգը	54
Կարոյի արիան՝ «Էս ի՞նչ աշխարհ է»	57
Կարոյի երգը՝	63

Նոր կյանքի ու կենցաղի երգեր

Կոմսոմոլ տղա	67
Գյուրջի աղջիկ	70
Կոլխուպի աղջիկ	74
Կենաց երգ	77
Արի մեկ մոտ	80
Շեկ աղջիկ	85
Իմ լավ մանկիկ, ննջիր	88
Առվակի երգը	91
Կոլխուզնիկ յար	94
Տրակտորիստի երգը	95
Առնեմ կուժը	96
Դազգանի աղջիկ	97
Սովետական գարուն	98

35500

9-3-4

Խմբագիր՝ Լ. ԱՍՏՎԱԴԱՏՐՈՒՆ
Նկարիչ՝ Վ. ՄԱՆԿԱԿՈՒՆԻ
Գեղ. Խմբագիր՝ Օ. ԱՍԱՏՐՈՒՆ
Տեխ. Խմբագիր՝ Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ
Վերատուգող սրբագրիչ՝ Լ. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՎՖ 06859:

Գատվեր 1797:

Տպաքանակ 300:

Հանձնված է արտադրության 10/VIII 1972 թ.: Ստորագրված է տպագրության 10/XI 1972 թ.:

Թուղթ օֆսեթ՝ 60×92 1/2: Տպագր. 12,5 մամ., հրատ. 10,0 մամ.: Գինը՝ 1 ո. 26 կ.:

«Հայաստան» հրատարակչության, Երևան-9, Տեղյան 91:

ՀԱՄԱՆ Միջնակարգի սովետի հրատարակչության ներքին, պոլիգրաֆիայի և գրքի առևտրի գործերի պետական
կոմիտեի պոլիգրաֆարդյունարկության վարչության հակոբ Մեղակյանի անվան
պոլիգրաֆկոմբինատ, Երևան, Տեղյան 91:

Գինը՝ 1 ռ. 26 փ.
Цена: р. к.

«Հայաստան»